

# Jij en de Bijbel



Bijbelverhaal, Sam en Anne, wist je dat, puzzelen en internetten

## De Israëlieten trekken weg uit Egypte

De tiende en laatste plaag werd de ergste voor Egypte. Alle eerstgeborenen zouden sterven, ook die van het vee. Weet je wat dat is, een eerstgeborene? Dat is de jongen die het eerst wordt geboren, de oudste van het gezin. Maar voordat die vreselijke plaag kwam, kregen de Israëlieten een opdracht van God: zij moesten een lam slachten en braden. Het bloed moesten ze aan hun deurposten strijken. Daarna mochten ze niet meer naar buiten gaan. De engel zou elk huis met bloed op de deurposten voorbij gaan. Niemand in dat huis zou sterven, ook niet bij Egyptenaren die bloed aan hun deurposten smeerden. Het vlees moesten de Israëlieten dezelfde avond nog eten, met ongezuurde broden en bittere kruiden. Ongezuurd, omdat er geen tijd was het brood te laten rijzen, en bitter vanwege de ellende van de slavernij. Ze aten staand, met de staf in de hand. Klaar voor het vertrek. Zo konden ze laten zien dat ze de woorden van Mozes geloofden. Deze nacht zou een nacht van bevrijding worden. Niet voor de Egyptenaren. Voor de meesten van hen was het een hele nare nacht, want zij hadden geen bloed aan hun deurposten, en in hun huizen was de oudste gestorven. Ook de Farao was erg verdrietig. Zijn oudste zoon, die hem moest opvolgen, leefde niet meer. De Farao riep Mozes en Aäron bij zich, en zei: "Ga alsjeblieft gauw weg uit mijn land! Neem iedereen mee, maar ga". Eindelijk was het volk vrij. Vierhonderd dertig jaar hadden ze in Egypte gewoond. Nu trokken ze weg, precies zoals God had gezegd. Ze namen karren vol mooie voorwerpen mee. God had gezegd dat ze van de Egyptenaren gouden en zilveren voorwerpen en kleren moesten vragen. De Egyptenaren gaven alles wat ze vroegen, maar dan moesten ze ook echt snel weggaan. Zo trokken ze als een rijk volk weg uit Egypte. Deze bijzondere nacht mochten ze nooit meer vergeten. Elk jaar moesten ze voortaan het feest van de bevrijding, het Pascha vieren. Het was een enorme stoet die uit Egypte vertrok. De Here God wees hen de weg. Overdag ging er een wolk voor hen uit, in de nacht was de wolk net een vuurkolom. Maar de Farao had zijn lesje nog steeds niet geleerd. Toen de Israëlieten een eind op weg waren, kreeg hij alweer spijt, dat hij hen had laten gaan; want wie moesten nu dat zware werk doen! Wat ging hij doen? Dat lees je de volgende keer. N.D.

Het was zaterdagochtend. Mama zat koffie te drinken, Papa was even weg om boodschappen doen. Sam deed wat aan zijn schoolproject en Anne was aan het tekenen. Plotseling hoorde Sam een paar vreemde tikkende geluidjes vanuit de bijkeuken. Even later begon het weer. Hij ging kijken, en al snel zag hij wat er aan de hand was: achter het raam zat een klein vogeltje, dat met zijn snaveltje tegen het glas tikte. "Kom eens kijken!" riep hij naar Anne. "Wat een lief beestje!" Anne vond hem prachtig, met zijn zwart-wit kleurpatroon en zachtroze tinten. Mama kwam ook kijken. "Maar waarom doet hij dat?" vroeg Sam. "Misschien vindt hij daar kleine insecten," zei Mama, "het is een staartaarzen en die vinden insecten lekker. Zie je zijn lange staart?" "Ja, die is net zo lang als de rest van zijn lijfje!"

Toen Papa weer thuis kwam, vertelden Sam en Anne wat zij hadden gezien. Papa had een andere idee over dat tikken. "Startaarzen maken bijzondere nesten en gebruiken veel spinnenwebben en mos. Het kan best dat die mees bezig was webben te verzamelen". "En de spinnen ook eten?" vroeg Sam. "Ja, best mogelijk". Een paar dagen later werd duidelijk dat papa gelijk had. Er waren nu twee staartaarzen, en zij vlogen heen en weer naar de jeneverbes in de achtertuin. "Niet storen, hè, jongens? Ze doen er lang over".

En inderdaad waren die twee donsbolletjes wekenlang aan de gang. Eerst met spinnenwebben, mos en fijne haartjes, daarna met korstmoss voor de buitenkant. Het nest was ovaal met een ingang aan de zijkant. Maar het wonderlijkste van alles was de voering aan de binnenkant. Die maakten ze met veertjes; en het was grappig om ze soms met een veertje in de snavel te zien. Dan leek het wel of ze een soort snorretje hadden! "Weet je hoeveel veertjes ze gebruiken om een voering voor het nest te maken?" vroeg papa aan de kinderen. "Vijftig?" Anne vond dat al veel, maar wat papa haar vertelde deed haar verstand staan: "Het kunnen er wel tweeduizend zijn! En zo zie je hoe God aan de allerkleinste vogels wijsheid geeft".

CT



# Wist je dat?

## Kleding

Ik heb niets om aan te trekken. Zeg je dat ook wel eens? Een kast vol kleren maakt de keus lastig. Soms passen ze niet goed meer, of ze zijn uit de mode, of gewoon niet zo mooi meer. In de oudheid hadden de mensen weinig keus. Kleding beschermde je vooral tegen de kou. In de prehistorie werd de kleding van dierenvellen gemaakt. Iedereen droeg hetzelfde model; alleen de vellen lieten de kleuren variëren. Door het gebruik van sieraden en huidschilderingen zag toch niet iedereen er hetzelfde uit. Met pezen en naalden van visgraten werden vellen aan elkaar genaaid. Om het middel knoopte men een touw van gevlochten pezen. Omdat dierenvellen snel vergaan, zijn er niet veel kledingstukken uit die tijd. In 1991 werd er een man onder het ijs gevonden, die 3500 jaar v. Chr. leefde. Zijn kleding was niet helemaal vergaan; op de achterkant staat de site waar je zijn kleding kunt bekijken. Ook Adam en Eva droegen kleding van dierenvellen, lezen we in het eerste boek van de Bijbel: "God, de HEER, maakte voor de mens en zijn vrouw kleren van dierenvellen en trok hun die aan".



Ongeveer 3000 jaar v. Chr. vonden de Egyptenaren het weefgetouw uit. De kleding werd toen van wol of vlas gemaakt. Door de stof te verven werd alles op eens heel kleurrijk. Alles moest met de hand worden gemaakt, en dat kostte veel tijd. De mensen hadden daarom maar enkele kledingstukken per persoon. Er



was dus niet eens ruimte voor mode! Alleen de hele rijken hadden meer en ingewikkelder kledingstukken. Elke tijd en volk had zijn eigen stijl. In de Romeinse tijd was kleding erg belangrijk, je kon er aan zien of je een belangrijk, rijk, of juist arm persoon was. Senatoren, en Romeinen droegen bij belangrijke feesten soms een toga. Een mooi sieraad, in de vorm van een speld op de schouder, zorgde ervoor dat die goed bleef zitten.

Tijdens de middeleeuwen kwam er steeds meer verandering in de kleding, en begon die al wat op die van ons te lijken. Mode ontwerpers ontwierpen steeds nieuwe modellen, en dat gaat tot in onze tijd door. Op een andere site kun je met een aankleedpop kleding uit verschillende tijden bekijken. N.D.

## Internet



Heb je wel eens een staartmees gehoord? Luister maar op <http://www.vogelvisie.nl/soort/staartmees.php>  
Op deze site vindt je kleding uit alle tijden <http://www.07629.06ds.thinkquest.nl/oudheid.oudheid.htm>  
Otzi was een man uit de oudheid, die ze in het ijs hebben gevonden. Hij is met zijn kleding op een filmpje te zien. [http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20061213\\_otzi02](http://www.schooltv.nl/beeldbank/clip/20061213_otzi02)

## Woordzoeker Bijbelverhaal

O	U	D	S	T	E	Z	O	O	N
N	S	E	E	L	V	V	P	I	D
G	E	T	R	E	B	H	A	O	E
E	D	N	E	R	D	B	S	E	U
Z	R	O	O	R	O	L	C	M	R
U	D	O	N	A	V	O	H	O	P
U	D	D	R	K	E	E	A	Z	O
R	R	A	T	I	E	D	N	E	S
D	F	G	O	U	D	R	G	S	T
E	G	Y	P	T	E	N	A	A	R

Zoek de woorden hier onder op en streep ze in de woordzoeker door. Uit de letters die over blijven komt het aantal jaar dat Israel in Egypte was.

Succes!

bloed  
brood  
deurpost  
donker

egyptenaar  
farao  
goud  
mozes

ongezuurd  
oudste zoon  
pascha  
sterven

vee  
vlees